

Forfatter: Ørsted, Hans Christian

Titel: BREV TIL: Ørsted, Inger Birgitte FRA: Ørsted, Hans Christian (1823-02-23)

Citation: Ørsted, Hans Christian : "BREV TIL: Ørsted, Inger Birgitte FRA: Ørsted, Hans Christian (1823-02-23)", i *Breve fra og til Hans Christian Ørsted*, Th. Linds, s. 381. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002053861-X00-shoot-L002053861X000090.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til Hans Christian Ørsted

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til Samme.

paris den 23de Februar 1823.

Kjæreste Gitte!

Dersom jeg ikke havde ladet hengaae to Postdage uden at skrive Dig til, fik Du i Dag intet Brev fra mig; thi al Verdens Besøg og Ærinder sætte sig derimod. Igaar vilde jeg have anvendt hele Formiddagen til at skrive; men jeg fik det ene Besøg efter det andet, saa at jeg neppe fik Tid til at klæde mig paa til Middag, hvor jeg skulde spise hos Malthe Bruun. I Stedet for at give Dig en Dagbog eller sætte mig i Gjæld derfor til en anden Postdag, vil jeg da nøies med at give Dig en kort Efterretning om, hvorledes det er gaaet mig siden sidste Brev. Opholdet her bliver mig hver Dag interessantere, Bekjendtskaberne, jeg har stiftet, inderligere og fortroligere; derved bliver da ogsaa den videnskabelige Nytte, jeg kan høste deraf, s. 382 desto større. Chevreul, Biot, Fresnel og Pouillet ere de Mænd, jeg især har en jævnlig Omgang med; dog seer jeg tillige meget hyppigen de andre Lærde, deels ved at besøge dem, deels i Selskaber. Pouillet er endnu ikke berømt udenfor Paris; men han vil ikke forfeile at indlægge sig et hæderligt Navn. Han lærer mig den unge Verden i Paris at kjende. Der synes at være foregaaet en stor Forandring i den unge Verdens Tænkemaade i Paris, uden at denne Forandring endnu er bleven kjendelig i Skrifter. En ung Philosoph Coussin har ved sine Forelæsninger virket overordentligt paa de unge Franskmand, og meddeelt dem en Smag for filosofisk Spekulation, hvortil man før sjældent saa Spor. Omfattende Videnskab og ikke blot Færdighed i et enkelt Fag er nu Løsenet hos dem. „Naar man vil sætte sig op at ride paa en Lysstraale, kan man i denne Tid være vis paa at finde noget Nyt,“ sagde Pouillet, „men naar man ikke kan sammenknytte det med det Hele, er det, man finder, kun af lidet Værd.“ Han har skrevet en mathematisk Afhandling om Elektromagnetismen, som ganske er i den Aand, jeg ønsker. Han viser mig en stor Hengivenhed, og jeg mærker vel, at jeg kan haabe, at min alt for længe siden bekjendtgjorte elektrisk-chemiske Theori især kan vente at opfattes af den nye videnskabelige Slægt; dog maa jeg sige, at jeg ikke har fundet de Ældre ganske tilsluttet for den; især kan jeg gjøre Regning paa Chevreul. Jeg har ved mange Leiligheder mærket, at det næsten er umuligt at gjøre min Theori forstaaelig for Franske, uden tillige at fremsætte dem nogle Træk af Naturphilosophien. Dersom jeg i Tydskland ofte er fristet tit at erklære mig mod Naturphilosophien, naar jeg seer de Misbrug, man gjør deraf, saa seer jeg mig i Frankrig desto mere opfordret til at tage den i Forsvar, eller rettere jeg føler en Grundforskjellighed i den videnskabelige Tænkemaade, som s. 383 jeg ikke havde forestillet mig saa stor, naar jeg ikke saa ofte havde følt dens levende Nærværelse. Dog er jeg langt fra at lægge mig ud med de Franske i Anledning af denne Ulighed. Jeg veed nu bedre at skjønne paa deres Fortjenester end før og staaer mig derfor desto bedre med dem. Det er godt, at Europas Nationer have Charakterforskjelligheder ligesom Personer, derved hæves Eensidigheden, som ellers sikkert vilde tage Overhaand. Dog jeg faaer vel at afbryde Betragtningerne, for at meddele nogle, om ogsaa faa Efterretninger. Blandt de nye Bekjendtskaber, jeg har gjort, ere Dulong, en af Frankrigs bedste Physikere og Chemikere, Becquerel, en ung og rig Physiker, der har gjort fortræffelige Forsøg over Elektricitetens Frembringelse ved Tryk, Smithson, en engelsk Chemiker, Grev Laier, en fransk Mineralog fra Auvergne, Baron Sternheim, en tydsk Mineralog, Dr. Coreff, bekjendt i Preussens nyere Historie, Prony, en berømt Videnskabsmand i den anvendte Mathematik, Savard en Mathematiker, der har anstillet fortræffelige Forsøg over Lyden.

Om det berømte Øienvand har man lovet mig Efterretninger, som jeg endnu ei har faaet.

Posten vil til at gaae, jeg maa slutte. Hils Anders og tak ham for hans Brev, som jeg fik i gaar tilligemed et fra Dig, hvorfor jeg ikke mindre takker. Disse Breve ere Fugle, der komme fra Hjemmet og kalde paa mig. Jeg faaer stedse Hjemvee, naar jeg hører deres Stemme. Hils Børnene. —

Hils Alle, men vær frem for Alt paa det Hjerteligste hilset fra

Din

H. C. Ørsted.